

[Niels Matthiasen.]

Nu er Jydske Tidende vel nok det sted, hvor reaktionen efterhånden er ved at samle sig mest; i hvert fald er indholdet af den nævnte artikel i fuldkommen strid med det, som OECDs generalsekretær, Thorkil Kristensen, for nylig fremhævede: at noget af det vigtigste netop er, at de fattige lande eksporterer til de rige lande. Spørgsmålet bliver så, om de rige lande er vidsynede nok til ikke at lægge denne eksport hindringer i vejen; de fattige lande bør have andel i de toldnedsættelser, man kan blive enig om mellem de rige lande, og spørgsmålet er, om man ikke bør gå videre og give dem visse toldbegunstigelser.

Oprettelsen af udviklingsbanker i forskellige regioner, som udenrigsministeren har foreslået støtte til, vil ikke blot sikre kapital, men også kunne afhjælpe det første problem, som jeg nævnte før, gennem en betydelig indflydelse på prioriteringen af investeringerne og dermed også på samordningen.

Det forslag om ændring i loven om teknisk samarbejde med u-landene, der går ud på, at Danmark kan bidrage til finansiering af udviklingsbanker — der er jo ingen penge i dette, det betyder kun en udvidelse af loven — bør derfor gennemføres. Det sikrer også, at Danmark ikke vil blive afskåret fra at deltage i leverancer, udstyr og tjenesteydelser i forbindelse med de af banken finansierede projekter, og det må selvfølgelig hilses med tilfredshed fra et erhvervsmæssigt synspunkt. Men jeg kan ikke helt frigøre mig for den tanke, at denne sikkerhed indebærer lidt af dette: kan jeg få en pære, så skal du få et æble.

Det samme gør forslaget om ændring i lovens § 7 om muligheden for at yde statslån i ekstraordinære knaphedssituationer på fødevarer i et givet udviklingsland, som så kan anvende lånet til køb her i landet af fødevarer og løbende fornødenheder til fødevarerproduktionen. Er det i en sådan knaphedssituation nødvendigt med en klausul om, hvorfra føden skal komme?

Langt rigtigere forekommer mig overvejelserne om at skabe en statsgaranti til dækning af den politisk betonedede risiko, der kan være forbundet med private investeringer i udviklingslandene. En garantiordning kan medvirke til at skabe nye

private investeringer i disse lande, nye investeringer fra kredse, der før veg tilbage derfor enten af frygt for risikoen, eller fordi de ganske simpelt ikke magtede at tage en sådan risiko. Men ville det så ikke være rimeligt at spørge, om der ikke også på dette område burde finde en større samordning sted mellem statslige investeringer og private? Man kan i høj grad tilslutte sig de synspunkter, som Styrelsen for teknisk Samarbejde med Udviklingslandene gør sig til talsmand for i sin beretning om de første 3 års virksomhed og de konklusioner, man drager dér. De svarer jo næsten til det, økonomiministeren for nylig kaldte en dekoncentration: at man bør koncentrere sig om færre lande, men lægge større dele af sit arbejde ud i disse lande og i højere grad, end vi indtil nu har haft erfaring for, arbejde ud fra disse landes forudsætninger, deres behov og med færre betingelser. Til dette arbejde vil det være naturligt at knytte den private indsats til en fælles planlægning, som kan give den størst mulige samlede danske indsats.

Et nyt led i denne indsats er også udvidelsen af antallet af udsendte frivillige til udviklingslandene til et antal af 400; det hilser jeg med tilfredshed. Jeg tror, det er et meget realistisk tal at sætte op set fra vort synspunkt i betragtning af, at lande som Vesttyskland og England ligger på omkring 1.000-1.200 frivillige.

Man har tidligere her i salen drøftet denne sag i enkeltheder, og jeg finder kun grund til at understrege, at er der noget område, hvor det gælder om at afromantisere hele problemstillingen, så er det her. Det er en jævn, en livsnær indsats, der er brug for, ikke højtuddannede eksperter, men mennesker, der kan få tingene til at glide, hvad enten de beskæftiger sig med landbrug, er lærere, sygeplejere på hospitaler eller de er håndværkere, og det gælder først og fremmest om, at de har evnen til at omstille sig til forholdene i det land, hvortil de kommer. Her kræves mere end en almindelig omstillingsproces. Og et af de spørgsmål, jeg gerne ville rejse i forbindelse med udsendelsen af frivillige, er, om det nødvendigvis kun skal være for en 2 års periode, de skal udsendes. Jeg kunne tænke mig, at en del af de udsendte måske netop efter to års forløb synes, at nu er de nået så langt, nu er de